

Kúlubøka *Megaptera novaeangliae*

🇸🇪 Qipocqaaq 🇳🇴 Hnúfubakur 🇩🇰 Knølhval 🇧🇪 Báhkkebossu 🇩🇪 Pukkelhval 🇬🇧 Humpback whale

Brestingar hjá eini kúlubøku © Fernando Ugarte

Kúlubøkan livir kring allan heimin, og hon er kend fyri sína fimu atferð í vatnaskorpuni og sínar longu ferðir, heilt upp móti 15.000 km aftur og fram. Um summarið er hon á norðligum breiddarstigum, har tað er **nógv føði** hjá henni at fáa, og um veturin **ferðast** hon í heitari sjógvi í burðartíðini. Í 1985 vóru allir **stovnarnir** av kúlubøkum runt um í heiminum nógv minkaðir vegna **vinnuliga hvalaveiðu** við meira enn 95%, men síðani 1985 eru tær næstan komnar fyri seg aftur nógvastaðni.

Longd á vaksnum 17 metrar
Vekt á vaksnum 36,000 kg
Hámarksaldur 70 ár
Tað etur krill og fiskatorvur
Bólkastødd 1-20
Ránsdjór bóghvíthvalir

IUCN-støða minst stúran (2022)
Ovurnøgd í Norðureysturatlantshav
>25,000
Veitt í 🇸🇪 5 hvalur/ár
miðaltal fyri 2019-2023

Hóttanir:

Veðurlagsbroytingar

Skipssamanstoytur

Fløkja

Ljóðórógv

Ferðavinna

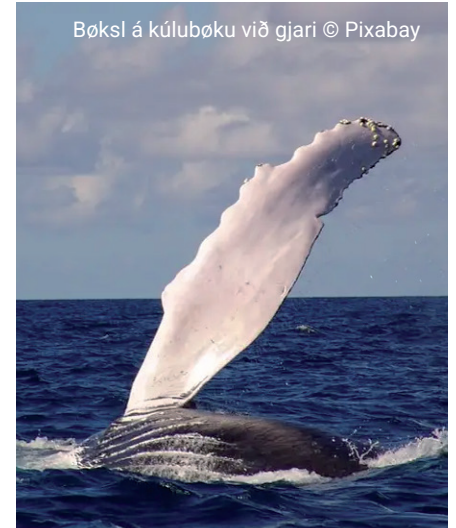
Kúlubøka *Megaptera novaeangliae*

🇸🇪 Qipocqaaq 🇳🇴 Hnúfubakur 🇩🇰 Knølhval 🇧🇪 Báhkkebossu 🇩🇪 Pukkelhval 🇬🇧 Humpback whale

Kúlubøkan fekk navnið eftir eyðkenndu kúluni á bakinum, men tað eru tey longu **bøkslini** ella "**flipparnar**," sum góvu íblástur til vísindaliga navnið, Megaptera, sum merkir "stórveingjaður." **Bøkslini** kunnu vaksa heilt upp í ein triðing av allari kropslongdini og røkka nærum 5 metrum. Kúlubøkan nýtir **bøkslini** sum róður at stýra við og til stöðugleika, at føra matin til kjaftin og enntá at berjast við. Tromin á bøkslunum er ofta huld við **gjari** og fær hetta **bøkslini** næstan at virka sum svørð. Tað er merkisvert, at beinini í **bøkslinum** eru tey somu sum í hondini hjá einum menniskja!

Bøksl á kúlubøku við gjari © Pixabay

Kúlubøka á "nótaveiðu"
© Christine Khan / NOAA

Nakrir **stovnar** av kúlubøkuni hava ein serligan veiðuhátt. Tær blása bløðrur í sjógvin, sum standa sum veggir ella nót at fiska við, sokallað "**bløðrunót**." Tær gera hetta einsamallar ella saman við øðrum kúlubøkum í smáum bólkum at reka fiskin saman í torvu, áðrenn hann verður etin. Hesin veiðuháttur má bæði lærast og venjast, og hetta vísir, at hvalir læra av hvørjum øðrum. Kúlubøkan er nokk ein av teimum heilt fáu hvalasløgum, sum nýtir slík amboð at veiða við.

Gransking: Kúlubøkan hevur nógv **øki** við føði í køldum sjógvi í Norðuratlantshavinum; men hvar fara tær í **burðartíðini**, og hvussu langt ferðast tær fyri at koma hagar. Fara tær allar í sama øki?